

est, & beata moriendi conditio. Qualem sanè expertus è multis est heros ex hoc Ordine inclytus Joannes Comes Nassavius Belgici equitatùs Præfectus (idem, qui aram priùs marmoream in Bruxellensi Societatis JESU templo DEI paræ Virgini erigi suo sumptu curavit) qui vir ut Principi suo fidissimus, ita justitiae integerimè administratæ laude, fideique & Religionis Catholicæ, quaqua poterat ratione, propagandæ studio inclytus: cùm extremo munitus viatico extremam appetere horam videret, miraque animi tranquillitate ac beatâ spe plenus animæ jamjam emigrantis exitum expectaret, universam familiam ad se advoçans, ei ultima salutis documenta vir eo etiam in articulo alienæ non minus quam suæ salutis studiosus impertiit; nominatim vero Germanum quendam Sighemiensem clientem suum mox in patriam reversurum allocutus, mandavit; ut cæteris quoque clientibus suis, à Religione Catholicæ deviis, redux testaretur: vidisse se eorum Dominum in Catholicæ Ecclesiæ sinu morientem, hor tantemque audivisse: uti eam ipsi quoque agerent vitam, quam felix aliquid esset vitæ exitus consecuturus. Ostenditque eo zelo vir inclytus Equitem se ejus Ordinis emori, cuius tessera Virtus est, scopus Religio, præmium DEUS.

C A P U T X.

Quinam hujus inclyti Ordinis Supremi fuerint, & quinam a singulis huicque Ordinis Equites sint creati?

§. I.

Primus Ordinis Supremus & Institutor Philippus Bonus.

Primus Ordinis hujus Institutor & Supremus, ut sæpe antehac dictum est, Philippus Dux Burgundiæ fuit, cui celsa animi indoles & propensa in bonos omnes benignitas, ac insigne religionis studium, cæteræque virtutes magno Principe dignæ cognomentum *Boni* dedere. Is Joannis Intrepidi filius, Philippi Audacis nepos, Joannis Valesii Franciæ Reginis Pronepos, Burgundicum nomen primus ad summum in Belgio potentia fastigium extulit: dum ditionibus à Patre sibi hæreditate relictis Provincias Belgiæ propè omnes adjecit. Ulturus cædem Parentis sui, *Joannis Intrepidi*, jubente Carolo VII. tum adhuc Delphino, perempti (quamvis non desint complures, qui Carolum cædis hujuscem concium fuisse negant) sociatis cum Anglo armis Galliam Carolo propè omnem ademit, editis ingentibus fortitudinis suæ documentis; tum præsertim, cùm oppidum S. Richarii obsidens hostibus ad solvendam obsidionem properantibus obviam è castris prodiit, ac nobili abreptus ferociâ in medium Gallorum agmen cum paucis suorum irrupit: ubi directas in se unum quatuor hostium lanceas solo gladio, qui adhuc supererat, armatus non solum evasit incolmis, sed & tres ex iisdem hostibus captivos abduxit in castra; nec gregariâ hac prædâ contentus totidem insignes Belliduces, Confluentum Dynastam, Potonem Saintraillium, & Joannem Rolletum in potestatem redigit. Comiterque aliquamdiu habitos liberos deinde sine lytro dimisit. Cumque, ut bellum hoc Gallis exitiale (quod teste Filatrio in opere de *Velleribus Jacob & Gedeonis* plusquam quadringenta hominum millia absumperat) sopiretur, omnium ferè Europæ Principum Legati convenissent, nihilque æqui obtineri ab Anglis posset; conversi ad Philippum Bonum, tum forte in Sacello suo sacro Missæ Officio intentum, Franciæ legati lachrymis precibüsque atrocis injuriæ condonatio-

nationem impetrarunt conditionibus tam Philippo decoris , quām cāsi animæ salutaribus : inter quas erat , ut juxta Monteravum in ponte crux ænea cum inscriptione causæ sumptu Caroli poneretur ; ut ibidem in templo pro anima Intrepidi Missa quotidiana , ac juxta oppidum Cartusianorum Cœnobium , quod sacerdotes duodecim incolerent , institueretur ; ut Comitatus Matisconensis , Castellania Barrensis , Quintinopolis , Ambianum , Abbatis Villa , aliāque ad Somonam fluvium oppida Philippo & Successoribus cederent , quoad quadringenta Aureorum millia à Carolo aut ejus hæredibus persoluta essent . His alīisque conditionibus non modò pacem Atrebatensem cum Carolo Philippus confecit , sed & armis ei urbem Galliæ Principem ex Anglorum potestate eruptam restituit ; & Carolum Aurelianensem Ducem annis quinque & viginti inter Anglos captivum persolutis in lytrum ducentis Aureorum Liliorum millibus in libertatem asseruit ; & Ludovicum Galliæ Delphinum apud se quinquenniō liberalissimè habuit ; & mortuo ejus patre Carolo , Parisios cum ingenti exercitu splendidissimōque Belgarum Procerum comitatu coronandum deduxit . Idem Hollandorum factiones vi armatâ coercuit : dissidentes Brabantiae civitates in concordiam reduxit : Leodienses semel atque iterum infestos subegit : Gandenses secundò tumultuantes cruento prælio ita perdomuit , ut Senatores lineis amictos , ac bis mille cives atratos , eosdémque nudipedes , extra urbis portam ad genua sibi accidere , oblatisque omnibus militaribus signis veniam deprecari compulerit . Illi Fridericus III. Romanorum Imperator jus omne , quod in Hollandiam , Zelandiam , Frisiā ac Brabantiam Imperii nomine haberet , cessit . Lotharingiæ Ducatum Antonio Comiti Vaudemontio , defuncti Ducis Caroli fratri (superato captóque Renato Siciliæ Rege , qui hunc Ducatum invaserat) vendicavit . Brunswicensem Ducem , qui Lucemburgum sibi asserere moliebatur , aliquot præliis fractum ab incæpto desistere coēgit . Tres classes in Saracenos immisit , quarum prima Rhodum , altera Septam Africæ urbem à Turcarum obsidione liberavit , tertia Hungaris adversùs eosdem Turcas præsidio fuit . Ad tollendum Ecclesiæ Schisma , inter Eugenium IV. & Synodum Basileensem exortum , suā authoritate plurimum contulit . Eratque longè ampliora in obsequium Ecclesiæ præstiturus , si & cæteris Europæ Principibus par fidei ardor & Ecclesiæ tuendæ cura extitisset . Incredibili subditorum commodo perpetuum in Belgio Concilium primus instituit , voluitque , ut suam , quoquò pergeret , aulam Senatores sequerentur : ut sic tantò opportuniūs subditorum lites , factâ fortè appellatione , cognoscerentur ; & , siquæ majoris essent momenti , suā Ducis ipsius sententiâ definirentur . Denique tantæ erat authoritatis ac nominis , ut in Basileensi Synodo , primus illi post Reges gradus & locus anno 1433. decretus sit . Addit Filatrius in opere superiū citato Romani etiam Imperii coronam oblatam Philippo , sed simul ab eodem recusatam fuisse ; quod satīs sibi videretur ad gloriam : tam excelsum illud fastigium promeruisse . Præfuit inlyto *Aurei Velleris* Ordini à se instituto annis septem supra triginta , ac novem Generalia Comitia Ordinis celebravit . Obiit Brugis in Flandria 1467. die 15. Junii ætatis suæ anno 72. Relictâ filio pretiosâ supellecstile , ingenti gemmarum vi , aureisque magni ponderis vasis quamplurimis , maximâque argenti signati copiâ . Cadaver Divionem translatum , in Sacello Ordinis expositum , ac in Suburbana Carthusa , ubi Avo , Patrique Mausolea sumptu Regio excitârat , sepultum est . Cor verò Jerosolymam ultimâ morientis voluntate perlatum est ; adjectâ , ut testatur Chiffletius , ingenti auri summâ , ut vel sic voto suo suōque in patientem Christum amori aliquâ ratione satisfaceret mortuus , qui , quod maximè optabat , vivus cum exercitu eò transmittere non poterat .

Cæterum erat Philippus corpore robusto & sano; vultu benigno, & pleno humanitatis; colore candido in fuscum declinante, oculus illi cœruleus & medioris; nasus aquilinus; capillus priusquam eum penitus abradi voluisset, sine Cirrhis rectus & coloris castanei, par supercilium & barba. Dignitatis suæ & gravitatis ita retinens, ut hilaria tamen haudquaquam respueret; qualia fuere ea, quorum Pontus Heuterus meminit: repertum nempe à Philippo, cum post meridiem Brugis animi causâ obambularet, in medio foro rusticum ebrietate & alto somno sopitum, quem tolli inde & pretioso in aula lecto reponi jusserit. Qui discusso somno à cubiculario sericâ indutus ueste die uno pro Duce, scenico obsequio, cultus est; at ubi sub vesperam, alteram sibi crupulam & somnum bibit, eodem (quo pridie repertus fuerat) loco cœnoque repositus cum die subsequo tursum evigilasset, nihil certius credidisse, quam objectam sibi per somnium humanæ vitæ felicitatem fuisse. Nec verò magnopere aberravit à vero somniator hic vigilans, quando nulli rei aptius quam scenæ ac somno comparari quantacunque hæc mortalis vitæ felicitas potest.

De hoc Principe plura docebit Epitaphium, quod ipsum sibi Philippum scripsisse referunt; id Burgundico versu compositum in libro Joannis Bapt. Maurice *le Blason des Armoiries* pag. 2. videre est. Jacobus Meyerus sic in Latium transtulit:

Philippus ex Joanne Rege natus est,
 Genuitque Joannem patrem charum mibi,
 Burgundiam cum Flandria atque Arresio,
 Qui mibi reliquit lege juréque optimo.
 Brabantios, Lemburgios, Namurcios,
 Hannonios, Hollandios, Zelandios,
 Et Lucemburgum finibus vinxi meis:
 Bellum movebat Flander atque Anglus mibi,
 Quos jure & armis fortiter rejecimus;
 Movit Renatus bella Lotharingicus,
 Qui, Rex licet, captivus est factus meus;
 Una die denunciant bellum mibi
 Galli, Britanni & Cæsar, at nil promovent:
 Cum Rege Carolo longa bella gessimus,
 Pacem petivit, sceptraque illi reddidi.
 Septem cruentis dimicavi præliis,
 In omnibus Victor, Deo sit gloria.
 Flandros rebelles & Leodios ferros
 Vici, & coëgi petere pacis commoda.
 Basilæa quem Papam removit sanctio,
 Pio favore dignitati reddidi.
 Quinos per annos educarum duocimus
 Ad sceptra Regni Rege natum Principem;
 Ad me refugit pulsus Eboraci,
 Operaque nostrâ factus est Rex Angliæ.
 Defensioni Ecclesiæ delegimus
 Insigne VELLUS AUREUM nostro Ordine,
 Studio juvandi Christiani nominis
 Nostras triremes missimus Papæ Pio.
 Ductu meo bellum paravi Barbaris,
 Sed obstitit mors, quæ potens regnat nimis.

Bis lustra Septem & consulem unum viximus,
 Sed septimo post mille centum quoque quater,
 Et lustra bis sex ordinem fati sequor.
 Et hic recludor cum Patre atque Avo meo,
 Sicut placebat, antequam decederem.
 Direxit acta jugiter Christus mea.
 Precare cœli regna, Lector, nunc mibi.

Ab hoc sequentes Equites in Ordinem à se institutum recepti sunt.

Guilielmus de Vienna Dominus S. Georgii.
 Reinerus Pot Dominus de la Prugne.
 Joannes Dominus de Roubaix.
 Rollandus de Wtkercke Dominus de Hemsrude.
 Antonius de Vergy Comes de Dampmartini,
 Dominus à Champlite.
 David de Brimeu Dominus de Ligny.
 Hugo de Lannoy Dominus de Santes.
 Joannes de Clitte Dominus de Commines.
 Antonius de Toulonjon Dominus de Traves.
 Petrus de Luxemburg Comes S. Pauli,
 Joannes de la Tremoville Dominus de Jonvelle.
 Guilbertus de Lannoy Dominus de Willerval.
 Joannes de Luxemburg Comes de Ligney.
 Joannes de Villers Dominus de l' Isle-Adam.
 Antonius Dominus de Croy & de Renty.
 Florimundus de Brimeu Dominus de Massin-court.
 Robertus Dominus de Masmines.
 Jacobus de Brimeu Dominus de Grigny.
 Balduinus de Lannoy Dominus de Molembais.
 Petrus de Beffroimont Comes de Charny.
 Philippus Dominus de Ternant.
 Joannes de Croy Dominus de Tour sur Maren.
 Joannes Dominus de Crequy.
 Joannes de Neufchâtel Dominus de Montaigu.
 Fridericus dictus Valeran Comes de Meurs.
 Simon de Lalain Dominus de Hantes.
 Andreas de Toulonjon.
 Joannes de Melun Dominus d' Antoing & Espinoy.
 Jacobus Dominus de Crevecoeur.
 Joannes de Vergy Dominus de Fonvens & Vignory.
 Guido de Pontaillie Dominus de Tallemé.
 Balduinus de Noyelles Dominus de Casteau.
 Joannes Nothus de Luxembourg Dominus de Haubourdin.
 CAROLUS à BURGUNDIA COMES de CHAROLOIS II. SUPR.
 Carolus à Burgundia Comes de Charolois.
 Rupertus Comes à Vernenbourg.

Theobaldus Dominus de Neufchâtel.
 Carolus Dux Aurelianensis & de Valois.
 Joannes Dux Britanniæ Comes de Montfort.
 Joannes Dux d' Alençon Comes de Perche.
 Matthæus de Foix Comes de Cominges.
 ALPHONSUS V. REX ARRAGONIÆ.
 Franciscus de Borsele Comes d' Ostrevant.
 Reginaldus Dominus de Brederode & de Viane.
 Henricus de Borsele Dominus de la Vere, Comes de Grandpré.
 Joannes Dominus d' Auxi.
 Adrianus Dominus d' Humieres.
 Joannes Dux Cliviæ Comes de la Marck.
 Joannes de Guevara Comes de Ariano.
 Petrus de Cardonna Comes de Golisano.
 Joannes Dominus de Lannoy.
 Jacobus de Lalain Dominus de Bugnicourt.
 Joannes de Neufchâtel Dominus de Montaigu.
 Joannes à Burgundia Dux Nivernensis.
 Antonius Nothus Burgundiæ Comes de la Roche en Ardene.
 Adolphus de Clivia Dominus de Ravenstein.
 Joannes à Lusitania Dux Conimbricæ Princeps Antiochiæ.
 JOANNES II. REX ARRAGONIÆ.
 Adolphus Junior Dux Geldriæ & Zutphaniæ.
 Theobaldus Dominus de Neufchâtel.
 Philippus Pot Dominus de la Roche - Nolay.
 Ludovicus de Bruges Dominus de la Grutuise.
 Guido Dominus de Roye.
 Cancellarius Joannes Germanus Episc. Cabillonensis electus 1430.
Huic successit Guilielmus Filatrius Episc. Virdunensi. elect. 1460.
Thesaurarius Guido de Guilbert. Consil. & Præf. Ærarii Philippi Boni elect. 1430.
Cui successit Petrus de Bladelin alias Leestmake-re pariter præf. Ærarii elect. 1451.
Secretarius Joannes Hibert Audientiarius Philippi Boni electus 1430.
Rex Armorum Joannes Faber. Dominus S. Remigii electus 1430.
Huic successit Georgius Castellanus Eques, Posta & Historicus Celebris elect. 1463.

§. II.

Secundus Ordinis hujus Supremus Carolus Audax.

Carolus, quem *Bellatorem* alii, alii *Audacem*, nonnulli *Justum* dixerunt, filius unicus Philippi Boni & Elisabethæ seu Isabellæ Lusitanæ, natus est 4. Idus Novemb. 1433. eodemque tempore, quo sacro fuit Baptismi fonte ablutus, Auri simul Velleris Torque à Patre donatus est, & Carolesii Comes appellatus. Is ubi primos pueritiae annos literarum artisque musicæ cognitioni dedisset, adolescentiam subinde domandis equis, armorumque tractationi impendit. Prima militiae rudimenta sub Patre annos nondum viginti natus posuit: mox aliis atque aliis expeditionibus admotus generosâ in hostes ferociâ, qua nulli non discrimini se ultrò ardentis animi impetu objectabat, *Audacis* ac *Bellatoris* sibi nomen obtinuit. Patre adhuc vivo celebrem ad *Mohendricum* pagum de Francis viatoriam retulit; *Dionantum* insigne in Leodiensi districtu oppidum pertinaci seditione Principi suo infestum, ac nimiâ opum fiduciâ ferox funditus excidit. At verò ubi Patre defuncto Supremam ipse potestatem adeptus est, seditiosos diversarum urbium cives quâ vi ostensâ, quâ illatâ compescuit. Regem Galliæ Ludovicum XI. pacem à se, persolutis centum & viginti Aureorum Liliorum millibus, redimere coëgit. Adhac Eduardum IV. Socerum suum, quem idem Ludovicus Rex Galliæ instructâ classe Angliæ throno dejecerat, suis potissimum opibus armisque restituit. Ducatum Geldriæ, Zutphaniæque Comitatum ab Arnoldo Geldriæ Duce, qui filium Adolphum, à quo sexennio totô in durissimo carcere captivus tenebatur, omni hæreditatis jure privârat, emptum ditionibus suis adjecit. Jämque & Burgundiæ Regis & Legati Imperii titulos consecuturus à Friderico III. Cæfare fuerat; nisi æmularum artes ab eo consilio Imperatoris animum avertissent. Erat porrò hic Princeps quâm Sago strenuus, tam justitiæ amans, adeò, ut quoties ab armis vacaret, ter in hebdomades singulas in supremo causarum tribunali præsideret, pro infimis maximè, ut jus suum obtinerent, solicitus: qua ille agendi ratione populorum in se animos ac reverentiam mirificè excitabat. Nec omittendum hic rigidæ æquitatis exemplum, quod & *Lipsius* c. 8. *Exemplorum politic.* & alii plures ab *Audace* posteris relictum meminere.

Dederat *Audax* viro nobili cujusdam in Zelandia oppidi Præfecturam; is nullo adhuc conjugio illigatus impurum concipit amorem in alterius conjugem, quam dum blanditiis nequit vincere, terrorem intentat; maritumque falsò productionis insimulatum in vincula conjicit. Mulier in eas conjecta angustias, ac sanioris Consilii inops diu, quò se verteret, nesciebat: postremò non jam procillecta blanditiis, sed solo mariti è vinculis eliberandi desideriô anxia, in flagitium annuit. At homo nefarius ut mulierem suis perpetuò haberet cupiditatibus obsequentem, maritum quantumvis innoxium in carcere enecat. Quid agat infelix hic mulier? consilio & comitatu amicorum fulta Principem adit, & crudele facinus Præfeci exponit. Ille in vicinum conclave mulierem secedere tantisper, Præfectumque, qui accusationis hujus ignarus in aula forte inter ministros etiam ipse tum aderat, adesse jubet. Ubi adfuit, accersitur & mulier; ac Princeps ubi hominem, an hanc nōset? rogavit: illaque colore vultus mutato se nōsse reposuit: querit rursum Carolus, an querelas quoque foeminæ nōset? hic dum vacillans nescio quid perplexè pro se loqui cœpisset, remotis tandem arbitris spe gratiæ obtinendæ fatetur flagitium: veniamque precatus conjugium mulieri offert; at illa primùm parricidam aversata, vix tandem Principi id impestanti obsequitur: qui solemnibus verbis se præsente matrimonium celebrari jubebat.

bebat. Tum Princeps ad Præfectum conversus: at tu, inquit, nove marite, jam & illud paciscere; ut si prior sinè hærede decedas, hæc bonorum tuorum omnium ex aße sit hæres. Annuit iste, testes assistunt, tabelarius scribit. Sub hæc cùm etiam ex muliere quæsivisset, satin' illi per hæc nuptialia pacta sit factum? atque illa factum sibi satis reposuisset, tum Princeps: at mihi nondum, subjecit; præfectumque in illum ipsum carcerem duci, ibique multari capite imperat, ubi innoxium mulieris maritum priùs ipse peremerat.

Et verò tum hac insigni rigidissimæ justitiæ laude, tum provinciarum amplitudine & magnitudine opum, tum armorum potentia, reique militaris palmarumque, ubicunque cum hoste confligeret, enascentium famâ celeberrimus, ad ipsum propè humanæ felicitatis apicem eluctatus esse videbatur. At enim ubi ambitiosâ nimis limitum ab Oceano Hollandico ad Italiæ usque alpes proférrendorum cupidine Helvetiis, qui missis ad eum legatis pacem orabant, bellum movet; atque iræ, quam ob amissos in obsidione Gransæ (id oppidum in Helvetiorum finibus situm est) centum quinquaginta viros fortes conceperat, impotentiâ abreptus fidem (contrà quam alias solebat) se dedentibus oppidanis non servat, atrociusque in dedititios sœvit: eo facto & Germanorum omnium animos atque ipsam adeò à se fortunam avertit; aliis enim atque aliis cladibus exinde affici cœpit, & denique ad Nancejum Campobachii, sui in exercitu legati, perfidiâ & proditione à suis desertus post acre bellum cœsus interiit die 4. Januarii anno 1477. annos natus quadraginta quatuor, cùm præfuisset amplissimo Aurei Velleris Ordini annis novem cum dimidio. Sepultusque est Nanceji jussu hostis Reineri Lotharingiæ Ducis in principe Urbis templo, erectaque ab eodem est tumba, adjecta *Audacis* imagine cum gentilitiis insignibus eoque, quod sequitur, Epitaphio:

*Te pacis piguit, te iæduit, atque quietis
Carole, sicque jaces? jāmque quiesce tibi.*

A Carolo in hunc Ordinem recepti fuêre sequentes.

EDUARDUS IV. REX ANGLIE.

Ludovicus de Chalon Dominus de Château-Guyon.

Joannes de Damas Dominus de Clessy.

Jacobus Borbonius Comes Marchiæ.

Jacobus Luxemburgicus Dominus de Richelbourg.

Philippus à Sabaudia Comes de Bangey.

Philippus de Crevecœur Dominus de Esquerdes.

Claudius de Montaigu Dominus de Couches.

FERDINANDUS REX SICILIÆ, PRINCEPS CASTELLÆ.

FERDINANDUS REX NEAPOLIS.

Joannes de Rubempré Dominus de Bievre.

Philippus de Croy Comes de Chimay.

Joannes Luxemburgicus Comes de Marle & Roucy.

Guido de Brimeu Comes de Meghem.

Engelbertus Comes Nassoviæ.

Cancellarius Fridericus de Clugniaco. Episc. Tornacensis & deinde S.R.E. Cardin. elect. 1475.

Thesaurarius Guilielmus de Clugniaco, Factus deinde Episc. Pictav. & Magnus Franciæ Cancellarius elect. 1472.

Secretarius Martinus de Steenberghe. Decan. Eccl. S. Gudilæ elect. 1468.

Cui successit Carolus Soillot Decan. Midelburgensis an. 1468.

Rex Armorum Aegydius Gobet. Fecialium Magister Titularis Prov. Frisiæ elect. circa an. 1474.

§. III.

Tertius Ordinis Supremus Maximilianus I. Imperator.

Terrium Ordinis Caput Maximilianus Friderici III. Cæsarlis filius fuit: is cùm in prima pueritia impeditoris linguae usque adeò fuisset, ut omnem penitus loquelæ usum amissurus crederetur; crescentibus tamen annis adeò vi-

tium

tium sensim omne defluxit , ut non expedite modò loqui omnia posset , sed & insigniter facundus evaderet , seu latio deinde , seu Italo , seu Teutonicō , seu Gallico esset sermone utendum . Annum nondum tertium supra decimum egredius , dum feram in rupibus Oenipontanis insequitur , eò juvenili sylvestris prædæ cupiditate abreptus est ; unde pedem referre non licuit : rupe undique accisâ , & hiante infra sexcentorum minimū pedum crepidine . Ibi spe aliâ omni salutis depositâ ad Austriacorum Principum asylum confugit ; & , quantâ potuit , voce sacerdotem in clamat , qui Eucharisticum sibi Numen spectandum saltē & adorandum proponeret . Vix latentem sub mystico pane D E U M Sacerdos attulit , vix spem suam Cæsareus juvenis adoravit : cùm montani pastoris sub habitu dux viæ se Principi offert , monstratōque latenti calle simul Principem ab exitio liberat , simul videri eodem momento temporis , non expectato tam fidelis obsequii præmio , desit . Satî vel hoc ipso testatus coelestem Genium sub agresti illa pastoris forma latuisse . Adolevit sub eâ Numinis curâ egregia hæc , DEO chari , Principis indoles ; cùmque belli pacisque artibus præclarè imbutus populis jam regendis par esset ; cæso , ut diximus , ad Nancejum Carolo Audace , Filiam ejus unicam omnium paternatum ditionum hæredem sibi eodem anno 1477 . die 18 . Augusti matrimonio sociavit ; ac subinde datâ acceptâque à provinciis fide , solitis ceremoniis pro Principe agnitus , mox indictis anno 1478 . Brugis Aurei Velleris Equitum Comitiis , simul ipsum hunc Ordinem , Ordinisque Principatum suscepit , simul quibusdam ex Ordine exclusis , aliisque in eundem receptis traditam sibi Supremi Capitis potestatem exercuit . Tum in Ludovicum XI . Galliæ Regem conversus Hannoniam propè omnem , post Audacis Caroli mortem , ab eo armis occupatam recuperat ; Cùmque , induciis in annum factis , Ludovicus moras traheret ; collecto Maximilianus exercitu contra Gallos , annos nondum viginti natus tam feliciter dimicat , ut insighem de hoste victoriam , celebri illâ Elagensi Clade hostibus illatâ , retulerit . Inde seditiosos in Hollandia Hauckios domat . Geldriam , quæ post mortem Audacis à Maria defecerat , recipit . Geldrösque ad præstandum sibi conjugique fidei Sacramentum compellit . Idem in Zutphania factum est ; jámque adnitente Friderico Parente , electus Romanorum Rex Maximilianus hic fuerat , ibantque prosperrimè omnia , cùm insperatum Mariæ Conjugis funus aliam subitò rebus faciem induit . Nam dum Flandri tutelam Philippi pueri (quem ex hoc suo conjugio Maria suscepit , & ad quem post mortem Matris devolabantur Provinciæ Belgii) ad se spectare contenderent : Contra verò Maximilianus tutelam filii sibi afferere , & patris jure & armatâ manu niteretur ; subitò Belgium omne à se defecisse tum comperit , cùm à Brugensibus in custodiam datus fidissimos quosque Ministros suo vidit in conspectu necari . Duravitque totis novem mensibus ea Regis captivitas ; quoad evoluto eo temporis spatio Brugenses seu iras armati Patris , Ducisque Saxoniz veriti , seu captivi Principis promissis emolliti , eum tandem in libertatem restituerunt : cui redditus , adeò sibi suóque animo imperavit , ut levissimâ ultione contentus apud ipsum Patrem Fridericum , ut ne quid gravius in Brugensium perfidiam moliretur , patronus extiterit ; eaque lenitate ac clementiâ & provincias rursus ad obedientiam permovit , & ampliorem insuper fortunæ sibi favorem promeruit : quando non multò pòst Austria omnem Ungarorum è potestate eripuit , ac cum victribus aquilis in ipsam Ungariam penetrans id postremò ab Uladislao obtinuit : ut , si sine hærede masculo Rex Uladislau decederet , jus successionis Maximilianus , ejusque successores haberent . Atque ut ne mancus videretur fortunæ hic favor , Imperatoriæ quoque Majestatis decus , post Friderici Parentis

mortem addidit, iterumque post obitum Sigismundi Archiducis, cum Tyroli totius exterioris Austriæ Dominatum Maximiliano adjecit; qui in communem reipublicæ salutem intentus seditionem agrestium, quæ prope Spiram in Canonicos primùm & Episcopos exorta, re ipsâ omne dominationis jugum suis à cervicibus amoliri meditabatur, in ipso ortu elisit. Alberto Bavarо post mortem fratris Georgii, quidquid contrà armis niteretur Robertus Palatini filius, Bavariae Ducatum afferuit. Venetis Vicentiam, Paduam & Veronam ademit, atque ita demum partes laudatissimi Principis omnes explevit, ut & eo, ad quod eum virtus & fortuna evexerat, orbis fastigio dignissimum sua virtus præstiterit; & Austriacæ potentiae sin minus authorem, amplificatorem certe, etiamnum Augusta veneretur posteritas. Hic ut supremo etiam in solio mortalem esse meminisset, urnam funebrem toto postremo vitæ triennio, quoquo pergeret, deferri secum jubebat. Atque, quid reliquo per vitam tempore fovisset in animo, non obscurè in postremo vitæ emorientis articulo prodidit, dum in hæc verba circumstantes affatus est: „Renunciate (ajebat) Carolo & Ferdinandu, nando nepotibus meis, ut majorum insistentes vestigiis Catholicam Religionem à Germanis hactenus constanter cultam adversus novorum dogmatum autores seditorésque cum vitæ etiam suæ periculo tueantur. „ De quo plura qui volet, Joannem Cuspinianum adeat, qui fuisus hujus Principis vitam virtutésque persequitur. Obiit die 12. Januarii anno 1519. cùm vixisset annos sexaginta tres, amplissimóque Aurei Velleris Collegio annis tredecim præfuisse. Ab eo in hunc Ordinem sequentes recepti sunt:

Guilielmus Dominus ab Egmond.
Wolfardus de Borsele Comes de Grandpré.
Jodocus de Lalain Dominus de Montigny.
Jacobus Luxemburgicus Dominus de Fiennes.
Philippus à Burgundia Dominus Bevriae.
Petrus Luxemburgicus Dominus Fani S. Pauli.
Jacobus à Sabaudia Comes de Romont.
Bartholomaeus Dominus de Liechtenstein.
Claudijs de Toulonjon Dominus de la Bastie.
Joannes Dominus de Ligne.
Joannes de Hennin Dominus de Bossu.
Baldwinus de Lannoy Dominus de Molembais.
Guilielmus de la Baume Dominus d' Irlans.

Joannes de Berges Dominus de Walhem.
Martinus Dominus de Polheim.
PHILIPPUS AUSTRIACUS COMES DE CHAROLOIS
SUPR. ORD. IV.
Cancellarius Joannes de Lannoy Abbas ad S.
Bertinum elect. 1480
Thesaurarius Joannes de Groz Consiliarius Archid.
Maximil. elect. 1478.
Hic iucceſſus Nicolaus Gondeval Rei familiaris
in Aula Maximil. Praefectus elect. 1484.
Hunc secutus est. Ludovicus Quarre Dominus
de la Haye Consil. & Magister rationum in
Brab. elect. 1486.

§. IV.

Quartus Ordinis Supremus Philippus Pulcher Rex Hispanie.

Hunc Principem iis natura dotibus formavit, ut animos & affectus omnium ad se attraheret, ac eapropter passim amor & deliciae humani generis appellaretur: erat siquidem insigni corporis formâ, colore vivo, fronte erectâ & lœtâ, staturâ virili, quæ dotes humanitati, facilitati, moderationi, animique magnitudini conjunctæ dignissimum illum regiis, quibus eum fortuna destinaverat, sceptris reddidere. Natus is erat Kalendis Julii, anno, quem hoc rude metrum numerale ab illius temporis poëta factum indicat.

OMNIBVS aCCeptVS regnat noVVs eCCe PHILIppVs.
Trimulus puso à Maximiliano Patre Busco-Ducis Eques creatus & Aurei Velleris Torque donatus est; decimóque post anno Supremam Ordinis hujus Praefeturam adiit, ac tria generalia Ordinis Comitia insigni pompâ celebravit. Triennio post, anno nempe 1494. cùm annum ætatis suæ sextum supra decimum ageret,

ageret, regimen Belgicarum Provinciarum suscepit. Inde conjugio cum Joanna Ferdinandi Catholici Hispaniarum Regis & Isabellæ Reginæ Castiliæ & Legionis, filia post biennium inito legitimus eorum regnorum hæres cum uxore suâ Joanna declaratus & acclamatus est. Armis subinde in Carolum Egmontium Adolphi filium, qui Geldriam (cujus jure Adolphus ob suam in Arnoldum patrem impietatem exciderat) sibi contra Avi Arnoldi venditionem Carolo Audaci factam ac testamento approbatam, Cæsarisque Sigismundi diplomate confirmata, vi asserere meditabatur, conversis, hosteque ad pacem petendam adacto, in Hispaniam ad Regnum Castillæ & Legionis capessendum migravit. Jämque etiam Romanorum Rex à Maximiliano Patre renunciandus Philippus hic fuerat, Principibus Imperii passim omnibus lectissimam ejus indolem & virtutes summo fastigio pares suspicentibus. Verùm magnifica hæc consilia præpropera mors elusit; dum enim paucis post suum in Castillæ Regnum adventum diebus minoris pilæ ludo in sphæristerio summis coeli caloribus, pomeridiano tempore corpus exercet, sitique accensus frigidam sibi infundit avidius, concepto exinde malo, ac mox acrius ingravescente robustissimus Princeps paucos intra dies summo omnium dolore conficitur; piissimè uti vixerat, mortuus 25. Sept. anno 1506. ab ætatis suæ 28. relictis duobus paternarum virtutum regnorumque hæredibus filiis Carolo V. & Ferdinando I. qui quod Patri mors præmatura negaverat, Supremum ambo Imperii Romani fastigium virtutibus meritisque maximis sunt consecuti. Nec multò minor fuit quatuor filiarum felicitas: dum Eleonora Lusitaniæ primùm Regi Emanueli, ac secundis deinde nuptiis Francisco I. Regi Galliæ juncta est. Isabella cum Christierno II. Rege Daniæ conjugium init. Maria Ludovico Hungariæ & Bohemiæ Regi in Matrimonium est collocata. Ac demum Catharina posthuma Joanni III. Regi Lusitaniæ & Algarbiæ nupsit. Raro sane favore Superum, brevem vitæ usuram Patri, hac tantâ sex liberorum felicitate, compensantium.

FRIDERICUS III. IMPERATOR, REX HUNGARIAE,
ARCHIDUX AUSTRIÆ.
HENRICUS VII. REX ANGLIAE.
Albertus Dux Saxoniæ.
Heunicus de Witem Dominus de Bersèle.
Petrus de Lannoy Dominus de Fresnoy.
Everardus Dux Wirtembergicus.
Claudius de Neufchâtel Dominus de Fay.
Joannes Comes ab Egmond, Dominus de Baer.
Christophorus Marchio Badensis.
Joannes Dominus de Cruninghe.
Carolus de Croy Princeps de Chimay.
Guilielmus de Croy Dominus de Chievres.
Hugo de Melun Vice-Comes Candavensis.
Jacobus Luxemburgicus Dominus de Fiennes.
Wolfgangus Dominus de Polheim.
Eitelfridus Comes de Zollern.
Cornelius de Berges Dominus de Zevenberge.
Philippus Nothus Burgundiæ Dominus de Sommerdy
Michaël de Croy Dominus de Sempy.
Joannes Luxemburgicus Dominus de Ville.
CAROLUS ARCHIDUX AUSTRIÆ, DUX LUXEMBURGI postea IMPER.

HENRICUS VIII. REX ANGLIAE.
Paulus Dominus de Liechtenstein.
Carolus Dominus de Lalain.
Wolfgangus Comes à Fürstenberg.
Joannes Emanuel Dominus de Belmonte.
Florimundus ab Egmond Comes de Bueren.
Jacobus Comes de Hornes.
Henricus Comes Nassoviæ.
Fridericus de Croy Dominus de Rœux.
Philibertus Dominus de Vere.
Cancellarius Henricus de Berges Supremus Consiliarius Philippi I. elect. 1492.
Cui successit. Philibertus Naturelli Praepositus Eccles. Cathedr. Ultrajecti. elect. 1504.
Secretarius. Christophorus Martins à Secretis Maximil. Archid. elect 1493. eoque adhuc anno mortuus.
Successit. Ludovicus Brun Consil. & Magister libellorum suppl. annus electionis non constat.
Post hunc secessus est Laurentius de Blioul à Secretis & admissionibus regiis elect. 1496.
Rex Armorum. Thomas Isaacq; Fezialium Magister titulo Hannoniæ elect. 1493.

§. V.

Quintus Ordinis Supremus Carolus V. Imperator.

Natus est hic Phænix Principum anno Jubilæo 1500. 25. Febr. Gandavi in Flandria, Patre, quem paulò ante laudabam, Philippo Pulchro Hispaniarum Rege, Maximiliani Cæsaris filio; Matre Joanna Arragoniâ, Ferdinandi & Elisabethæ Hispaniæ Regum filiâ. Altero à nativitate anno, ejus sæculi primo in Equestribus Comitiis Bruxellensibus Velleris Aurei Torque ornatus à Patre est. Inde teneriori infantâ sub Maria Cæsaris Maximiliani filiâ exactâ Principis institutionem à Guilielmo Croyo Duce de Soria, Aurei Velleris Equite & maximarum virtutum heroe hausit; ingenii virtutisque culturam ab Adriano Florentio, qui Summus deinde Pontifex est creatus, accepit. Mox trium, neque amplius, lustrorum adolescens, dum excellentia & maturitas indolis annorum teneritudinem superat, hæreditariis Belgii Provinciis Hispaniæque regnis gubernandis admotus est; quorum amplitudo & occidentalis Indiæ per Christophorum Columbum subactæ, & Mexicanæ regni (in America tum primum per Americum Vesputium detectâ) à Ferdinando Cortesio ad coronam Hispaniæ vetricibus armis adjuncti, egregièque communiti accessione in immensam Monarchiam excreverat, accedente præsertim Neapoli, utrâque Siciliâ, & post Avi Maximiliani Cæsaris mortem hæreditariis Austriacorum Principum ditionibus. Principatu vix inito generalia Aurei Velleris Equitum indixit Comitia Bruxellis, quæ & insolitâ ibidem magnificentiâ anno 1516. celebravit adlectis in hunc Ordinem aliquot Regibus & Equitum numero vicenis tum primum capitibus aucto. Inde in Hispanias sequenti anno profectus, cùm summa regnorum, Procerum, popolorumque consensione Rex agnitus & acceptus fuisset, non multò pòst vixdum expleto decimo octavo ætatis anno, Cæsareum quoque solium suffragiis Electorum evocatus concendit. Ut autem tantis eum favoribus dignum fortuna ostenderet, variis eum bellis exercuit, quibus tamen omnibus superior ita fuit, ut quotquot in eum arma sumpferunt hostes, totidem aut captivos censeret aut viatos. Americani certè Reges Regulique octodecim, præliis totidem fracti: Mexicanus & Peruanus Imperator in vincula conjecti: Fridericus Dux Saxonie, & Franciscus I. Rex Galliæ bello capti: Philippus Landgravius Hassiæ in Ordinem redactus: Ariadenus Ænobarbus (scu Barbarossa) Algerii Rex occupato per vim Tuneti regno pulsus: Solymanus ab obsidione Viennæ primum, nec multò pòst, solo adventantis cum exercitu Cæsaris metu ab obsidionis repetendæ consilio (postquam ad singulare eum certamen evocanti Cæsari, non Carolum, sed fortunam Caroli se metuere respondisset) est deterritus. Quadraginta illustrioribus, triginta & amplius levioribus præliis victor, Insubriam semel sibi, bis Duci Sfortiæ subdidit: Hetruriæ Alexandrum Medicæum, factionibus Florentinorum compositis, Ducem dedit. Genuenses in libertatem afferuit: Geldriam sub jugum misit. Gandavensium tumultus sedavit. Peloponesum maritimis urbibus, Methone & Coronâ, sibi subditis expugnavit. Hæreticis plura vulnera quâ edictis, quâ armis inflixit; Lutherò in Wormatiensi conventu proscripto, Anabaptistis Westphaliâ ejecitis, insignique victoriâ de hæreticis in Saxonico bello obtentâ; ubi vulgatum illud Julii Cæsaris triverbum ita religiosissimus victor usurpavit, ut diceret: *Venit Carolus, vidit Carolus, vicit DEUS.* Denique post expeditiones profectionesque novem in Germaniam, sex in Hispaniam, septem in Italiam, quatuor in Galliam, decem in Belgium, duas in Angliam, totidem in Africam susceptas,

post

post Monarchiam, quam ante illum Germanorum Cæsarum nemo tenuerat, felicissimè sapientissimèque administratam rem, mundo novam, cœlo jucundam, sibi supra omnes, quas retulit victorias, plausibilem & gloriosam suscepit; dum anno 1555. omni se dominatu abdicans Philippo filio Belgum omne, universamque Monarchiam Hispanicam cum adnexis eidem Statibus tradidit, anno vero 1556. Imperii Romani sceptrum, cæterosque omnes Austriae in Germania patrimonii titulos Ferdinando fratri, Primo hujus nominis Imperatori transmisit. Ipse reliquum, quod supererat, vitæ in Hieronymiano Divi Justi Cœnobio, in Lusitanæ Castellæque finibus prope civitatem Placentiam sito, inter continua heroicarum virtutum exempla, religiosissimus summet victor exegit. Ubi piissimè obiit anno 1558. die 21. Septembris, postquam annis quadraginta Aurei Velleris Ordini præfusisset Supremus, Comitiaque Ordinis quatuor celebrasset. Huic Epitaphium sequens Joanna filia Lusitanæ Regina posuit:

D. OPT. M A X. S.

„D. CAROLO V. Imp. Cæs. Aug. Max. Indico. Turc. Afric. Germ. Hispaniæ, „Siliciæ, & Indianum Regi. P. P. Principi Potentiss. & Invictiss. Sacri Imperii Li- „beratori. Fundatori Quietis. Christianæ Relig. Acerrimo Propugnatori. Justi- „tiæ, animi Magnitudine, Prudentiâ, Religione, clementiâ, patientiâ, aliisque „insignibus virtutibus longè ornatiss. Qui post ingentes partas ubique terra- „rum victories, & clarissimas de Gallo, Turca, Afris, Italî, Germanis actos tri- „umphos, tam multis Indiae Provinciis, & Insulis etiam Priscis incognitis, per le- „gatos magno Reip. Christianæ ornamento inventis, atque lustratis. Denique „post feliciter administratam, & prudenter constitutam Remp. Philippo filio, „tot ampliss. Hispan. Regnis, Flandriæ, & aliis Provinciis inaugurato. Religione „ductus, ex Flandria in Hispaniam trajecit, séque in Justum Hieronymiani Or- „dinis Cœnobium, Ædibus illic jussu ejus constructis, recepit: ubi reliquum vi- „tae, quod vix biennium fuit, tranquillissime egit, & sanctissimè obiit XI. Cal. „Octob. MDLVIII. Joanna Lusitanæ Princeps, Hispaniarum Gubernatrix, „Patri Opt. & Max. P. Vixit ann. LVIII. Mens. VI. Di. XXVII. Imperavit „ann. XL. Regnavit an. XLIII.

Ab hoc Cæsare in Ordinem hunc adscripti fuere:

FRANCISCUS I. REX GALLIÆ.
FERDINANDUS I. IMPERATOR.
Fridericus Comes Palatinus.
Joannes Marchio Brandenburgicus.
Guido de la Baume Comes de Montrevel.
Hubertus Comes à Mansfelt.
Laurentius de Gorrevod Comes de Pont-de-
Vaux.
Philippus de Croy Dux de Aarschot.
Jacobus de Gavre Dominus de Fefin.
Antonius de Croy Dominus de Thou, &
Sempy.
Antonius de Lalain Dominus de Montigny.
Carolus de Lannoy Dominus de Senzelle.
Adolphus à Burgundia Dominus de Bevres.
Philibertus Chalon Princeps d' Orange.
Felix Comes de Werdenbergh.
EMMANUEL I. REX LUSITANIAE.
LUDOVICUS REX HUNGARIE ET BOHEMIAE.

Michaël Dominus de Wolkenstein.
Maximilianus de Hornes Dominus de Gaes-
becke.
Guilielmus Dominus de Ribaupierre.
Joannes Baro de Trazegnies.
Joannes Dominus de Wassenare.
Maximilianus de Berghe, Dominus de Ze-
venberghe.
Franciscus de Melun Comes d' Espinoy.
Joannes Comes ab Egmond Dominus de Baer.
Fridericus de Toledo Dux Albae.
Didacus Lopez Pacheco Dux d' Escalone.
Didacus Hurtado de Mendoça Dux d' In-
fantadgo.
Ignatius de Velasco Dux de Frias.
Alvarus de Zuniga Dux de Bejar.
Antonius Manriquez de Lara Dux de Najara.
Ferdinandus à Remontfolck Dux Cardona.
Petrus Antonius Sanseverinus Dux Sancti Marci.
Cc Fide-

Fridericus Henriquez de Cabrera Comes de Melgar.
 Alvarus Perez Osorio Marchio de Astorga.
 CHRISTIERNUS II. REX DANIE.
 SIGISMUNDUS I. REX POLONIE.
 Jacobus de Luxemburg Comes de Gaure,
 Adrianus de Croy Comes de Reux.
 JOANNES III. REX LUSITANIE.
 JACOBUS V. REX SCOTIE.
 Ferdinandus de Aragonia Dux Calabriæ.
 Petrus Hernandez de Velasco Dux de Frias,
 Philippus Dux Bavariae.
 Georgius Dux Saxonie.
 Bertrandus de la Guëva Dux d' Albuquerque.
 Andreas Doria Princeps Amalphitanus.
 PHILIPPUS AUSTRIACUS HISP. INFANS SUPR. VI.
 Reinaldus Dominus de Brederode.
 Ferdinandus Gonzaga Dux de Ariano.
 Nicolaus Comes de Salm.
 Claudius de la Baume Dominus de Montsaint Sorlin.
 Antonius Marchio de Berghes.
 Joannes de Hennin Comes de Bossu.
 Carolus Comes de Lalain.
 Ludovicus de Flandria Dominus de Pract.
 Georgius Schenck Dominus de Tautembourg.
 Philippus de Lannoy Dominus de Santes & Roulaicourt.
 Philippus de Lannoy Dominus de Molembais.
 Alphonsus de Avalos - Marchio del Guasto.
 Franciscus de Zuniga Comes de Miranda.
 Maximilianus ab Egmond Comes de Buren.
 Renatus de Chalon Princeps d' Orange.
 MAXIMILIANUS II. IMPERATOR REX BOHEMIÆ ET HUNGARIÆ ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Ignatius Lopez de Mendoça Dux d' Infantado.
 Ferdinandus Alvarez de Toledo Dux Albæ.
 Cosmus de Medicis Dux Florentiæ.
 Albertus Dux Bavariae.
 Emmanuel Philibertus Dux Sabaudiæ Princeps Pedemontanus.
 Octavius Farnesius Dux Parmensis,
 Henricus de Lara Dux de Najara.
 Fridericus Comes de Fürstenberg.
 Philippus de Lannoy Princeps de Sulmone.
 Joachimus Dominus de Rye.
 Pontus de Lalain Dominus de Bugnicourt.
 Lamoraldus Comes ab Egmond Princeps Gau- riae.
 Claudius de Vergy Baro de Champlitte.
 Jacobus Comes de Ligne & de Fauquem- berge.
 Philippus de Lalain Comes ab Hoochstrate.
 Maximilianus à Burgundia Marchio de la Vere.
 Petrus Ernestus Comes de Mansfeld.
 Joannes de Ligne Comes ab Arengberg.
 Petrus Dominus de Werchin.
 Joannes de Lannoy Dominus de Molembais.
 Petrus Fernandez à Cordova Comes de Feria.
 Cancellarius. Joannes Scotus Prior Monasterii dicti de Bois-Seigneur Isaac, elect. 1530.
Huic successit. Philippus Nigri Præpositus ad S. Pharailem Gandavi, dein nominatus Episc. Antverp. elect. 1531.
 Thesaurarius. Philippus Hanneton Dominus de Linth, primus à Secretis & ab admissionibus Philippo I. elect. 1522.
Successit. Philippus Numan, Philippo I. ab admissionibus. Annum electionis non reperi.
Hunc secutus est. Joannes Micault Dominus de Oisterstein Consil. & Quæstor Ærarii Caroli V. de anno electionis non constat.
Post eum munus id gessit. Henricus Sterck Consil. & Quæst. Ærarii Caroli V. elect. 1541.
Post hujus mortem verò. Gerardus de Veltwyck Dominus de Bouckhaut Consil. Statûs. elect. 1549.
Huic proximus fuit. Petrus Boisot, Dominus de Roun & Tournepe Consil. & Quæst. Ærarii. elect. 1555.
 Secretarius. Nicolaus Nicolai Secretarius statûs. elect. 1540.
 Rex Arvorum. Franciscus de Burgundia dictus le Batard de Phalais. elect. 1540.
Huic Successor fuit. Antonius Dominus de Beau- laicourt Locumtenens administrationis In- fulis. elect. 1549.

S. VI.

Philippus II. Rex Hispaniarum, sextus Ordinis Supremus.

Prima Philippi an. 1527. Vallisoleti in lucem editi gloria extitit: Patre Carolo fuisse progenitum; neque ultima felicitas Caroli, talem filium progenuisse, qui grandem à naturâ animum, & vastum, magnarumque rerum capax ingenium nactus, sub tanti Patris disciplina non potuit non in Principem numeris omnibus absolutum adolescere; qualem sanè se abundè post traditas à Patre tam ampli Dominatûs (cui præter Europæ partem magnam, Orientales & Occidentales Indias complexo sol nunquam occubuit) habendas ostendit; dum, tametsi exercitus ipse nullos (quemadmodum Pater Carolus faciebat) in hostes duce-

duceret, sed secretius ferè in conclave abditus tot amplissimorum regnorum negotia pertractaret; non minus tamen Philippi scribentis calamus timebatur ab hostibus, quām pugnantis Caroli ensis. Primas illi inter curas pax erat, quam ille sibi perquam honorificam atque utilem germinis victoriis (alterā ad S. Quintinum, alterā prope Gravelingam relatā) ab Henrico II. Galliarum Rege obtinuit. Ea verò ut stabilis esset, triplici ejusdem Henrici filiarum connubiali vinculo est firmata, è quibus *Isabella*, cui exinde cognomentum *de Pace* adhæsit Philippo ipsi obvenit; Claudia Carolo Lotharingiæ Duci; Margaritta Emmanueli Philiberto Duci Sabaudiæ nupsit. Posthac arma in Mauros regno Granatæ infestos convertit; iisque Joannis Austriaci, fratri sui, ductu feliciter debellatis, eundem Joannem Austriacum summum belli Imperatorem sociali Christianorum Classem dedit: qui an. 1571. commisso ad Echinadas insulas prælio victoriam post Othomanici nominis memoriam longè maximam de communione Christianitatis hoste reportavit. Indeque conversis ab Oriente in Africam armis Tunetum, Lybici maris Regiam, Turcis fugientibus cœpit; Bisertam expugnavit, captivūmque Amidam Regem cum duobus liberis secum trahens gloriosus vicit revertit. Quæ porrò bella in Belgio gesserit; quas triginta duorum annorum spatio præcipuorum belli Imperatorum Ducas Albani, Requesenii, Joannis Austriaci, Alexandri Farnesii ductu iis clades intulerit; quot victoriis represserit; quantis denique impensis sumptibus quantisque studiis a vitam fidem Catholicam in hæreditariis iis Provinciis conservare, omnésque novatorum conatus elidere sit conatus, non unius est folii, sed magnorum voluminum opus. Nec verò hæc in Religionis præsidium in ditionibus suis præstitisse contentus, Gebhardum insuper Truchſesum Imperii Romani Septemvirum, ex Coloniensi Archiepiscopo sacrilegum Apostamatam suis potissimum armis, omnibus Imperii ditionibus cedere compulit. Rem Catholicam adversus Calvini asseclas (Hugonotos) in Gallia multis per Alexandrum Farnesium relatis victoriis egregiè sustinuit, regnumque illud longè florentissimum ab extremo, quod hæresis ei minabatur, exitio revocavit. Melitam Insulam à Mahometanis obsessam, repulsa barbaris, liberavit. Monarchiam Hispanicam Lusitaniam insuper & Algarbiæ regno auctiorem reddidit. Philippinas insulas detexit, è quibus plures quām ducentas ad Hispanicam Monarchiam adjecit. Denique plenus grandibus factis & immortalibus meritis ad immortale in cœlis regnum migravit anno 1598. ætatis suæ 72. Hic Princeps bina eaque postrema Ordinis Comitia celebravit in Belgio, post quæ in Hispanias translatus Equites Ordinis, potestate ab Apostolicâ sede obtentâ, suo unius suffragio in hanc cœpit Sodalitatem adscribere. Hujus Principis incomparabiles & verè regias virtutes qui volet, virtutem coronatam Joannis Eusebii Nierembergii pag. 335. & sequentibus adeat, ibique & quod miretur & quod imitetur, laudibuscque in cœlum tollat, reperiet. Ab hoc in Ordinem adlecti sequentes sunt:

Henricus Junior Dux Brunswicensis & Lünenburgicus.

Ferdinandus Archidux Austriæ.

Philippus de Croy Dux d' Arschot, Princeps de Chimay.

Gonsalvus Fernandez de Cordova Dux Sesæ & terræ novæ.

Carolus Austriacus Hispaniarum Infans.

Ludovicus Henriquez de Cabrera Dux Mediæ de Rio Secco.

Alphonsus ab Aragonia Dux de Cardona.

Carolus Baro de Berlaymont.

Philippus de Stauele Baro de Chaumont.

Carolus de Brimeu Comes de Meghen.

Philippus de Montmorency Comes de Hornes.

Joannes Marchio de Berges Comes de Wal-

hain.

Guilielmus de Nassau Princeps Arausicanus.

Joannes de Montmorency Dominus de Cou-
rieres.

Joannes Comes Frisiae Orientalis,

Uladislaus Baro de Bernstein.

Fran-

- Franciscus Fernandez d'Avalos Marchio Piscariæ & de Guasto.
 Antonius Doria Marchio Sancti Stephani.
 Sforzias Sforza Comes de Sancta Flora.
 FRANCISCUS II. REX GALLIE.
 Guidobaldus de Montefeltrio Dux Urbini.
 Marcus Antonius Colonna Dux de Taglia-cozzo.
 Philippus de Montmorency Dominus de Achicourt.
 Balduinus de Lannoy Dominus de Turcoing.
 Guielmus de Croy Marchio de Renty.
 Florimundus de Montmorency Dominus de Montigny.
 Philippus Comes de Ligne.
 Carolus de Lannoy Princeps de Sulmone.
 Antonius de Lalain Comes ab Hoochstrate.
 Marcus Antonius Colonna Dux Palliani.
 Joachimus Baro de Neuhaus.
 CAROLUS IX. REX GALLIE.
 Joannes Austriacus Gubernator Belgii.
 Henricus Dux Brunswicensis & Lüneburgicus.
 RUDOLPHUS II. IMPERATOR, ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Joannes Dux de Bragance Comes stabilis Lusitaniae.
 Alphonsus Peres de Guzman Dux Medinæ-Sydoniae.
 PHILIPPUS INFANS HISPANIARUM SUPR. ORD. VII.
 Carolus Emmanuel Dux Sabaudiæ.
 Ludovicus Henriquez de Cabrera Dux Medinæ & Rio secco.
 Ludovicus de la Cerda Dux Medinæ-cœli.
 Carolus Archidux Austriæ.
 Ernestus Archidux Austriæ.
 Guielmus Comes Palatinus Rheni Dux Bavariae.
 Franciscus Cosmus à Medicis Dux Hetruriæ.
 Alexander Farnesius Dux Parmensis.
 Franciscus Maria Feltrio, de la Rouere Dux Urbini.
 Vespasianus Gonzaga-Colonna Dux Sabionettæ.
 Carolus ab Aragonia Dux Terræ novæ.
 Didacus Fernandez de Cordova Dux Cardonæ.
 Honorius Cajetanus Dux Sermonettæ.
 Vincentius Gonzaga Dux Mantuae.
 Ignatius Lopez de Mendoza Dux ab Infantado.
- Joannes Fernandez Pacheco Dux Escalonæ.
 MATHIAS I. IMPERATOR REX HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 FERDINANDUS II. IMPERATOR REX HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Sigismundus Batorius Princeps Transylvaniæ.
 Petrus à Medicis Dux Hetruriæ.
 Guielmus Ursinus de Roseberg Burggravius Bohemiæ.
 Leonardus Baro ab Harrach.
 Horatius de Lannoy Princeps de Sulmone.
 Marcus de Rye Marchio de Varambon.
 Maximilianus Comes à Frisia Orientali.
 Carolus de Ligne Comes ab Aremberg.
 Florimundus Comes de Barlaymont.
 Philippus Comes ab Egmond Princeps Gavriæ.
 Emmanuel de Lalain Marchio de Renty.
 Robertus de Melun Princeps d'Espinoy.
 Alphonsus Felix d'Avalos-Aquino-Aragonie Marchio Piscariæ & de Guasto.
 Franciscus de Vergy Comes de Champlitte.
 Franciscus de Santapau Princeps Buteræ.
 Joannes Baro de Kevenhüller.
 Cancellarius. Vigilius ab Ayta Cathedr. Eccl. S. Joan. Gandavi Præpositus & Supremi Statutus ac Sanctoris Consil. Præses elect. 1562.
 Quem exceptit: Joannes Fonck Præposit. & Archidiac. in Eccl. B.M.V. Ultrajecti. el. 1581.
 Cui succedit: Joannes Carolus Schetz de Grobendonck Proton. Apostol. Canon. Leod. & Consil. Ecclesiasticus Regis. elect. 1588.
 Thesaurarius. Carolus de Tissiac Consil. Statutus & Sanctoris Concilii. elect. 1562.
 Hunc secutus est. Christophorus d'Astonville Baro de Bouckhout. elect. 1581. Qui vir cùm extremum decumbens rogaretur ab Alberto & Isabella Belgii Principibus, numquid beneficii ab iis expeteret? id unum, repuduit: ut Justitiam & Misericordiam exerceatis in subditos. His siquidem fulcris stabili aiebat regnorum potentiam.
 Secretarius. Josephus de Cortewille Secretarius statutus. elect. 1561.
 Huic succedit. Franciscus le Vasseur Dominus de Moriensart & Serroux. elect. 1581.
 Rex Armorum. Nicolaus Nothus de Hammes. elect. 1561.
 Ejus Successor fuit. Claudius Marion Magister Facialium titulo Burgundiæ elect. 1581.
 Illum secutus est. Franciscus Damant Consil. & Custos Gemmarius aulae Bruxellis. el. 1587.

§. VII.

Philippus III. Rex Hisp. Septimus Supremus Ordinis.

Magnus hic Hispaniarum Monarcha, qui & nomine Patrem & virtutibus referebat, in spem tot amplissimorum regnum Madriti natus est 14. April.

Aprilis 1578. Patre Philippo II. Matre Annâ Austriacâ filiâ Maximiliani II. Cæsar, primusque inter Hispanos Principes, Sacramentum fidelitatis à regnis & ditionibus subjectis vivente adhuc Patre obtinuit: post cujus mortem tametsi nihil æquè atque pacem amaret; arma tamen aut in subditos refractarios, aut in Principes terris suis conterminos ac infestos expedire coactus est sæpius: quibus & Ostendanum fortalitium è manibus tumultuantium Flandrorum eripuit; & Hollandos à Malaccensi in Indiis obsidione feliciter repulit; & Mauros omnes, quorum novies centena millia fuisse, historici scribunt, è suis regnis ejicit. In Africa Serifo Africano Principi, adversus rebellem fratrem Zidanum, classem in auxilium misit, Lixámque (alias l' Arache) munitissimum præsidium ditionibus ibidem suis adjecit; turbatam Italæ pacem restituit; hæreticorum Grisonum in Catholicos fuorem repressit; rem Catholicam in Bohemia egregiè adjuvit; Ducatum Juliacensem subegit; atque post stabilitam filio Monarchiam, regnaque omnia fidei Sacramentum eidem dicere compulsa, quadragesimo tertio ætatis anno nondum expleto ad meliorem in cœlis coronam abiit anno 1621. Princeps religionis zelo ardentissimus, Divino cultui mirè addictus, ac conscientiæ, præsertim integritatis studiosus: qui quos sub purpura animos gereret, cruenta, quibus in corpus suum sævire Monarcha tantus consuevit, flagella post mortem ejus in arcano scrinio reperta testantur. Præfuit is amplissimo Velleris Aurei Sodalitio annis tribus supra viginti, & quam Equites Ordini huic, quos vellet, extra comitia adlegendi potestatem à sede Romana Philippus II. ad suam unius personam restrictam acceperat, eandem Philippus hic III. plenam sibi posterisque obtinuit. Qua etiam potestate ab eodem Aurei Velleris honore sunt ordinati sequentes:

Albertus Archidux Austriæ.
Ludovicus Henriquez de Cabrera Dux Mediæ-Rio secco.
Ferdinandus Gonzaga Dux ab Arriano Dominus de Guastalba.
Joannes de la Cerda Dux Medinæ-Cœli.
Antonius Alvarez de Toledo & Biamonte Dux Albæ.
Carolus de Croÿ Dux de Arschot, Princeps de Chimay.
Carolus Philippus de Croÿ Marchio d'Havré.
Philippus de Croÿ Comes de Solre, Dominus de Molembais.
Philippus Guilielmus de Nassau Princeps Arausicanus.
Lamoraldus Comes & Princeps de Ligne.
Carolus Comes ab Egmond Princeps Gavriæ.
Claudius de Vergy Comes de Champlite.
Petrus Cajetanus Dux Sermonetta.
SIGISMUNDUS III. REX POLONIÆ.
Ranucius Farnesius Dux Parmensis.
Didacus Henriquez de Gusman Comes de Alba.
Maximilianus Comes Palatinus Rheni Dux Bavariæ.
Hermannus Comes de Berg, Marchio de Beruges sur le Zoom.
Carolus ab Aragonia Dux terræ novæ.
Ambrosius Spinola Marchio de Ceste.
Cæsar ab Este Dux Mutinensis.

Alexander Picus Princeps Mirandulanus.
Camillus Garaccioli Princeps Avellinus.
Matthæus de Capova Princeps de Conca.
Marcius Colonna Dux Zagarolla.
Ignatius ab Avalos-Aquino Marchio Piscariæ & Guasto.
Virginius Ursini Dux Braccianus.
Ludovicus Caraffa de Marra Dux Sabionettæ.
Andreas Matthæus Aquaviva ab Aragonia Princeps Casertæ.
Fabricius Branchifort-Varesi & Santapanu Princeps de Butera & Pietra persia.
Antonius de Moncade & Artagonia Dux Montaltius.
Joannes Andreas Doria Princeps Amalphitanus.
Petrus Tellez Girone Dux Ossunæ.
Joannes ab Aragonia Dux terræ novæ.
Alphonsus Didacus Lopez de Zuniga & Soto-major Dux de Vejar.
Franciscus Colonna Princeps Palestrinæ Dux de Bassanello.
Rodericus Pontius de Leoné Dux ab Arcos.
Franciscus Gonzaga Princeps Castilionis.
Fridericus Landi Princeps de Valdetarro.
Georgius Ludovicus Landgravius de Leuchtenberg.
Paulus Sixtus Traithson Comes à Falckenstein.
PHILIPPUS AUSTRIACUS HISPANIARUM INFANS SUPR. VIII.

- Carolus de Longueval Comes de Buquoy.
 Fridericus Comes de Berg Baro de Boxmeer.
 Carolus Emmanuel de Gorrevod Dux de Pont-de Vaux.
 Antonius de Lalain Comes ab Hoochstrate.
 Joannes de Croy Comes de Solre, Baro de Molembais.
 Joannes Emmanuel Perez de Gusman Dux Medinae-Sidonie.
 Cleriadus de Vergy Comes de Champlitte.
 Wolfgangus Guilielmus Comes Palatinus Rheni Dux Bavariae.
ULADISLAUS SIGISMUNDUS REX POLONIAE ET SUECIAE.
 Carolus Philibertus ab Este Marchio ab Este.
 Paulus Sangro Princeps de Sansevero, Dux Turris Majoris.
 Philippus Dux Arschotanus, Comes ab Aremberg.
 Carolus Alexander de Croy Marchio d' Hayré.
- Christophorus de Rye de la Palu Marchio de Varambon Comes de Varax.
 Uladislaus Comes de Fürstemberg.
 Joannes Comes Frisiae Orientalis, & de Rietberg & Embden.
 Christophorus Comes Frisiae Orientalis & Embden.
 Joannes Udalricus Princeps ab Eggenberg.
 Sdenco Adalbertus Poppel Princeps de Lobkovitz.
 Joannes Georgius Princeps ab Hohenzollern, Cancellarius. Antonius de Valle Proton, Apostol. elect. 1599.
 Thesaurarius. Ludovicus Verreycken Dominus de Hamme & Sart. elect. 1611.
 Cui successit. Ludovicus Franciscus Verreycken Baro de Bonlez & Gesves elect. 1620.
 Secretarius. Antonius Bolle de Pintafleur elect. 1599.
 Rex Armorum. Joannes Hervart Dominus de Zuderhove elect. 1612.

§. VIII.

Philippus IV. Rex Hispan. octavus Ordinis Supremus.

Hunc Principem filium Philippi III. & Margarittæ Austriacæ (Caroli Archiducis filii) mundo dedit annus Christi 1605. sceptris verò Hispánicis, ac Supremo Ordinis Aurei Velleris Principatui, mors Patris ætatis anno sexto supra decimum admovit; Principem quām ætate tenerum, tam iudicio maturum; qui fortunam primum quidem faveñtem expertus, Regem Marochii erectæ ibidem ab Hispanis arcis præsidariæ obsidionem solvere compulit; classem Hollandicam triginta navium, mercibus onustarum in potestatem rededit; eosdem Hollandoſ ē Moluccensibus Insulis exterminavit; recens in Hispania exortam Illuminatorum hæresim, nonnullis eorum igni addicis, extinuit; Bredam oppidum in Brabantiae finibus situm, quod inexpugnabile Hollandi crediderant, expugnavit. Inde turbis in Italia exortis nutare ita fortuna cœpit, ut modò Philippo, modò hostibus se secundam præberet: demum penitus desciscere viſa est; dum nimia regiorum ministrorum avaritia, austeritas, & quidlibet pro suâ libidine agendi poreſtas Catalaunorum primum, & mox Lusitaniæ totius animos ab Hispanica Dominatione ita avertit, ut facta conjuratione Ducem Brigantinum Lusitaniæ Regem unanimi voce populus universus proclamaret, eidēque ſeſe perpetuæ fidelitatis Sacramento obſtringeret: Orientalis quoque Indiæ parte magnâ, Brasiliâ, omnibꝫque portubus maritimis in Africa (Ceutâ duntaxat fidem fervante) eandem novi Regis fortunam ſequentibus. Qui tamen caſus magnanimum Principem haudquaquam dejecere, quo minus in Catalaunia, Lusitania, Regno Neapolitano, Belgio hostes iterum iterūmque reprimeret. Tandem verò pax cum Rege Galliæ facta conjugioque firmata est. Post quam obtento hærede Carolo obiit anno Christi 1665. ætatis ſuæ sexagesimo, regiminiſ quadragesimo quarto. Ordo Velleris Aurei id huic ſuo Supremo Capiti debet, quod & amictus ordinis, qui ſub Philippis prioribus jam propè videbatur abolitus, adhiberi rurſus ſub hoc Principe cæperit: privilegiis insuper iis, qui amictum Ordinis geraſt, confeſſis. Huic Regi ſuam in Ordinem adſcriptionem debent ſequentes:

- Franciscus Didacus Lopez de Zuniga & Soto-mayor Dux de Bejar.
 Carolus de Lalain Comes ab Hoochstrate.
 Franciscus Thomas ab Oysclay Comes de Cantecroy.
 Ludovicus de Velasco Comes de Salazar Marchio de Belveder.
 Guilielmus de Melun Princeps ab Espinoy.
 Carolus Dux de Troppau Princeps de Liechtenstein.
 Leonardus Helfridus Comes de Meggau.
 Carolus Austriacus Hispaniarum Infans.
 Franciscus Christophorus Comes de Kevenhüller.
 Philippus de Rubempre Comes de Vertain.
 Alexander de Bournouville Comes ab Hennin-Lietard.
 Ludovicus Comes ab Egmond Princeps Gavriae.
 Alexander Princeps de Chimay.
 Honoratus Grimaldi Princeps à Monaco.
 Paulus Savello Princeps de Albano Dux de Riccia.
 Fabricius Caraffa Princeps de la Rochella.
 Marinus Caraccioli Princeps ab Avellino.
FERDINANDUS I. IMPERATOR, REX HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Leopoldus Archidux Austriæ, Landgravius Alsatiae, Comes Tyrolis.
 Albertus Comes de Waldstein Dux de Fridland, & Segau.
 Joannes Comes de Nassau & Catzenelenbogen.
 Alphonsus Fernandez de Cordova & Figueroa Marchio de Priego.
 Georgius Ludovicus Comes à Schwartzemburg.
 Tiberius Vincentius Del Bosco Arragon Velaquez, & Velleraul, Princeps Catholicæ, Dux de Muselmeri.
 Maximilianus Comes de S. Aldegrave.
 Joannes de Montmorency Princeps de Roquemore.
 Maximilianus ab Hennin Comes de Bossu.
 Tiberius Caraffa Princeps de Bisignano, Dux S. Marci, Comes à Claromonte.
 Rambaldus Comes de Collalto & San-salvatore.
 Joannes Jacobus Comes de Pronckhorst.
 Ernestus Comes ab Isenburg.
 Octavius Visconti Comes de Gamalerio.
 Ludovicus ab Arragonia Cardona & Cordova, Dux Cardonæ & Segorbæ.
 Albertus de Ligne Princeps de Barbançon, Comes d' Aigremont.
 Otho Henricus Fugger Comes de Kirchberg.
 Nicolaus Comes ab Esterhasi de Galantha Latinus Hungariæ.
 Philippus Spinola Marchio de Los Balbaes.
- Godefridus Henricus Comes de Pappenheim.
 Adamus Comes de Waldstein.
 Joannes Baptista de Capova Princeps Caspuli & Conca.
 Paulus de Sangro Princeps de Sansevero Dux turris Majoris.
 Hector Ravachiero Princeps de Satriano.
 Hercules Theodorus Trivulcius Princeps de Mesoco.
 Maximilianus Princeps de Dietrichstein.
 Maximilianus Comes de Trautmandorf.
 Claudius de Lannoy Comes de la Motterie.
 Balthasar Carolus Austriacus Infans Hispaniæ.
 Franciscus ab Este Dux Mutinensis & Regini.
JOANNES CASIMIRUS REX POLONIÆ.
 Siegfriedus Christophorus Baro de Breuner.
 Rudolphus Baro de Tieffenbach.
 Guilielmus Marchio Badensis.
 Franciscus Maria Caraffa Castriot & Gonzaga Dux Nocerae.
 Carolus Toco Princeps de Montemileto.
 Philippus Balthasar de Gand dictus Vilain Princeps de Masmines Comes ab Isenghien.
 Guilielmus Comes de Slawata, & Klun.
 Wenceslaus Poppel Dux de Sagan Princeps de Lobkowitz.
 Antonius Udalricus Princeps ab Eggenberg.
 Henricus Slick Comes de Passau.
 Octavius Piccolomineus ab Arragonia Dux Amalfitanus.
 Franciscus de Carreto Marchio de Grana.
 Ferdinandus Carolus Archidux Austriæ Comes Tyrolis.
 Philippus Franciscus Dux ab Aremberg Arschot & Croy Princeps de Porcean.
 Sigismundus Ludovicus Comes de Dietrichstein.
 Eugenius de Hennin Comes de Possu.
 Philippus Franciscus de Croy Dux d' Havré.
 Claudius Lamoralduis Princeps de Ligne Marchio de Roubaix.
 Philippus de Croy Princeps de Chimay.
 Eustachius de Croy Comes de Rœux.
 Georgius Adamus Borzita Comes de Martinitz.
 Joannes Ludovicus Comes de Nassau-Hadamar.
 Joannes Alphonsus Pimentel de Quinones Comes de Benevento.
 Nicolaus Maria de Gusman & Caraffa Princeps de Stigliano Dux Sabionettæ.
 Didacus Lopez Pacheco Dux Escalonæ.
FERDINANDUS IV. REX HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ.
 Paulus Palfy Comes ab Ersleden Palatinus Hungariæ.
 Joannes Weichardus Dux de Münsterberg Princeps ab Auersperg.
 Sigismundus Sfondrati Marchio de Montafé-Caro.

- Carolus Albertus de Longueval Comes de Buquoy.
 Joannes Adolphus Comes de Schwartzenberg.
 Ludovicus Raymundus ab Arragonia Folck de Cardonna & Cordova Dux Segorbæ, & Cardonæ.
 Didacus ab Arragonia-Cortez & Fallajeia Dux terræ novæ.
 Philippus Guilielmus Comes Palatinus Rheni, Dux Bavariæ.
 Joannes Franciscus Trautsohn Comes de Falkenstein.
 Marcus Antonius Colonna Dux de Palliano.
 Franciscus Filomarinus Princeps de la Rocca.
 Joannes Maximilianus Comes à Lamberg.
LEOPOLDUS I. IMPERATOR REX HUNGARIÆ ET BOHEMIÆ ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Ludovicus Ignatius Fernandez à Cordova Figueroa-Aquillar, Dux Feriæ Marchio à Priego.
 Emmanuel Lopez de Zuniga & Sotomayor Dux de Bejar.
 Joannes Ferdinandus Comes de Porzia & de Brugnera.
 Bernardus Ignatius Borzita Comes de Martinitz.
 Hannibal Marchio Gonzaga, Princeps S. R. I.
 Joannes Christophorus Comes de Puechaim.
 Carolus ab Este Marchio de Borgomanero.
 Nicolaus Ludovicus Princeps de Piombino, & de Salerne.
 Philippus Emmanuel de Croy Comes de Solre Baro de Molembais.
 Julius Savelli Princeps d' Albano & de Venafro.
- Fabriktius Pignatelli Dux de Monteleone.
 Franciscus Cajetanus Dux Sermonettæ.
 Joannes Franciscus Desiderius Princeps de Nassau-Siegen.
 Joannes Baptista Borghese Princeps de Sulmone.
 Franciscus Comes Westelini de Hadad Palatinus Hungariæ.
 Franciscus Comes de Petting.
 Joannes Joachimus Comes de Sintzendorf.
 Joannes Comes de Rothal.
 Sigismundus Franciscus Archidux Austriæ, Comes Tyrolis.
 Nicolaus ab Esdrin Comes de Serini.
 Gualterus Comes de Leslie.
Canellarius. Robertus de Sceilder Protonot. Apost. & Canon. Cameracensis elect. 1621.
Huic successor. Joannes Ludovicus de la Loo Proton. Apost. & Canon. ad S. Gudilam Bruxellis elect. 1623.
Quem secutus est. Julius Chiffletius Abbas & Canon. Metrop. Vesontione elect. 1648.
Thesaurarius. Henricus Schotti elect. 1646.
Huic successor. Jacobus Bruneau Vice-comes de la Wastine elect. 1649.
Secretarius. Mathias Rosmarin Sacellanus & Praefectus Oratorii Archid. Alberti el. 1621.
Ei successor. Balthasar Baro de Molinet Secretarius & Consil. Supremi Consilii Flandrici elect. 1646.
Rex Armorum. Josephus Antonius Hervart Dominus de Zuderhove elect. 1635.
Eius Successor fuit ejusdem filius. Joannes Hervart elect. 1663.

§. IX.

Carolus II. Rex Hispan. Nonus Equitum Aurei Velleris Supremus.

Annus 1661. Natalitus huic Principi extitit, quem amplissimo Hispaniarum regno, hæredem suspiranti, Maria Anna Austriaca Leopoldi Cæsaris soror incredibili Philippi Patris gaudio peperit. Is quarto ætatis anno nondum expleto Rex factus ætatem minorem sub tutela Reginæ Matris exegit, corpore adeò imbecilli, ut decennio toto vix pedibus consistere posset. Octodecim deinde annos natus, ut aliquem ex se hæredem regno relinqueret, Mariam primum Aloysiam Philippi Aurelianensem Ducis filiam; eaque mortuâ Electoris Palatini Philippi Wilhelmi filiam Mariam Annam conjugem duxit, è quibus tamen hærede nullo suscepto, anno seculari 1700. obiit. Per hunc Regem in Ordinem Aurei Velleris assumpti sunt:

- Ferdinandus Bonaventura Comes ab Harrach.
 Theodorus Trivultius Princeps de Mesoco,
 Ferdinandus Josephus Princeps de Dietrichstein.
 Raymundus Princeps à Montecuculi.
 Joannes Hardwicus Comes de Nostitz.

- David Ungnad Comes de Weissenwolff.
 Philippus Hyppolitus Spinola Comes de Brouay.
 MICHAEL KORIBUT WISNIOVSKI REX POLONIÆ.
 Joannes Baptista Ludovisius Princeps de Piombino.

- Laurentius Colonna Dux Palliano Comes stabilis Regni Neapolitani.
 Julius Cæsar Colonna Princeps à Carbognano.
 Maffæus Barberini Princeps Palestrinæ Dux Noceræ.
 David Ugnad Comes de Weissenwolff.
 Philippus Ludovicus Comes ab Egmond, Princeps Gavriæ.
 Ferdinandus Franciscus de Croy Dux d' Havré, & de Croy.
 Ludovicus de Beaufremont, Marchio de Mes-simieu.
 Joannes Carolus de Batteville Marchio de Conflans.
 Fabricius Caraffa Dux Andriæ.
 Didacus ab Arragonia Dux terræ novæ.
 Theobaldus Marchio Visconti.
 Joannes de la Cerda-Ribera-Portocarero Dux Medinæ cœli.
 Petrus Nunez Colomb-Portugal I. Dux de Veraguas & de la Vega.
 Petrus Nunez Colomb-Portugal II. Dux de Veraguas.
 Joannes de Velasco Comes de Salazar.
 Alexander Princeps de Bourbonville.
 Albertus Franciscus à Croy, Comes de Meg-hen.
 N - - de Berghes Comes de Grimberghes.
 Alphonsus de Avalos-Aquino Marchio Piscariæ.
 N - - Comes de Dietrichstein.
 Carolus IV. Dux Lotharingiæ.
 Alexander Farnesius Dux Parmensis.
 N - - Princeps Cariati.
 Ernestus Dux ab Aremberg Princeps de Chimay.
 Hector Pignatelli Princeps à Monteleone.
 Antonius à Toledo Dux Albæ.
 Albertus Comes de Sinzendorf.
 Antonius Trott.
 Leopoldus Ignatius Comes Königseck.
 Carolus Henricus de Lotharingia Comes à Vandemont.
 Joannes Hubertus Comes Czernini.
 Carolus Ferdinandus Comes à Waldstein.
 Eugenius de Montmorency Princeps de Ro-beque.
 Otho Henricus de Caretto Marchio de Grana.
 Carolus Borromæus Comes ab Arona.
 Fridericus Sforzia.
 Carolus de Guevarra - Arragoni - Borgia Dux Villæ hermosæ.
 Carolus Eugenius Princeps ab Aremberg Dux ab Arschat.
 Cæsar Visconti Marchio Cislagi.
 Nicolaus Pignatelli Dux de Monteleone.
 Sigismundus Helfridus Comes de Dietrich-stein.
 N - - Princeps de Pietra percica.
 Paulus Esterhazi de Galantha Palatinus Hungariæ.
 Joannes Ernestus Dux ab Holstein-Ploën.
 Octavius Ignatius Dux ab Aremberg Princeps de Barbançon.
 Ernestus Rudigerus Comes de Starhemberg.
 Franciscus Caraffa Princeps de Belvedere.
 Henricus Ernestus Princeps de Ligne.
 Philippus Carolus Dux ab Aremberg & Arschot.
 Henricus Franciscus Comes de Mansfeld.
 Joannes Guilielmus Elector Palatinus.
 Joannes Emmanuel de Zuniga Dux de Bejara.
 JOSEPHUS I. IMPERATOR REX HUNGARIE ET BOHEMIE ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Eugenius Princeps à Sabaudia.
 Antonius Caraffa.
 Helmhardus Christophorus Ugnad Comes de Weissenwolff.
 Adolphus Uratius Comes de Sternberg.
 Dominicus Andreas Comes de Kaunitz.
 Wolfgangus Comes ab Oettingen.
 Theophilus Comes de Windisgrätz.
 Ludovicus Comes ab Egmond.
 Ferdinandus Gaston Lamaraldus de Croy, Comes de Roeux.
 Eugenius Ludovicus de Berg Princeps de Rach.
 Eugenius Alexander Princeps de la Tour & Tassis.
 Urbanus Barberini Princeps Palestrinæ.
 Ignatius Velez-Ládon de Guevarra Comes d'Onnate.
 Joannes Emmanuel Pacheco Dux Escalonæ Marchio de Villena.
 Jacobus Franciscus Victor Sarmiento à Sylva Dux de Hyar.
 Emmanuel à Cordova & Figueroa Marchio de Priego.
 Cæsar Marchio Vidoni.
 Franciscus Marquardus Comes de Warten-berg.
 Ferdinandus Guilielmus Princeps à Schwarzenberg.
 Franciscus Udalricus Comes de Khinski.
 Joannes Quintinus Comes Jörger.
 Franciscus Carolus Liebsteinski Comes de Kolowrat.
 Philippus Colonna Dux de Palliano.
 Jacobus Sobieski Princeps Poloniæ.
 N - - de Castro - Portugal Comes de Lemos.
 Maximilianus Emmanuel Elector Dux Bavariae.
 Leopoldus Dux Lotharingiæ.
 Ludovicus Guilielmus Princeps Badensis.
 Rodericus Sylva-Mendoza Gusman Dux de Pastrane & de l' Infantado.

Franciscus Josephus Comes de Lamberg.
 Philippus Sigismundus Comes de Dietrichstein.
 Joannes Adamus Andreas Princeps de Liechtenstein.
 Christophorus Leopoldus Comes de Schafgotsch.
 Joannes Philippus Eugenius de Merode Marchio de Westerloo.
 Carolus Ludovicus Hennin Princeps de Chimay Comes de Possu.
 Philippus Franciscus Princeps de Berghes.
 Aeneas Comes Caprara.
 Franciscus Maria Caraccioli Princeps ab Avelino.
 Balthasar Naselli Princeps ab Arragonia.
 Marius Matthæi Dux à Paganica.
 Joannes Christianus Princeps ab Eggenberg.
 Otho Henricus Comes ab Abensberg & Traun.
 Wenceslaus Ferdinandus Poppel Comes de Lobkowitz.
 Carolus Philippus Comes Palatinus.
 N - Ramírez de Avellano Comes ab Aquillar.
 Ludovicus Thomas Raymundus Comes ab Harrach.
CAROLUS VI. IMPERATOR REX HISPANIE HUNGARIE ET BOHEMIE ARCHIDUX AUSTRIÆ.
 Joannes Sigefridus Princeps ab Eggenberg.
 Georgius Princeps ab Hassia-Darmstad.
 Antonius Florianus Princeps de Liechtenstein.
 Leopoldus Philippus Princeps Montecuculi.
 Georgius Adamus Borzita Comes à Martinitz.
 Maximilianus Comes de Dhaun.
 Joannes Franciscus Comes de Wrbm & de Freidental.

Sigefridus Christophorus Comes de Breüner.
 Ferdinandus Augustus Poppel Princeps de Lobkowitz.
 Octavius Marchio Capriani.
 Carolus Ernestus Comes de Waldstein.
 Joannes Leopoldus Comes Trautsohn.
 Leopoldus Ignatius Princeps de Dietrichstein.
 Cosmus Claudius ab Ognies Comes de Coupigny.
 Wenceslaus Albertus Comes de Sternberg.
 Henricus de Melun Marchio de Richebourg.
 N - Bateville Marchio de Conflans.
 Dominicus Aquaviva Comes de Conversano.
 Leopoldus Josephus Comes de Lamberg.
 Michaël Angelus S. R. I. Princeps & Dux del Vasto de Avalos-Aquino Marchio Piscariae.
 Leopoldus Dux de Aremberg & de Arschot.
 Philippus Antonius Princeps de Rubempré.
 Leopoldus Mathias Princeps de Lamberg.
 Fridericus Ernestus Comes de Windisgrätz.
 Carolus Archinto.
 Carolus Thomas à Lotharingia Princeps de Vaudemont.
 Cancellarius. N. Chiffletius.
 Secretarius. Julianus Balthasar Baro de Molinet elect. 1673.
 Quem fecutus est. Adrianus de Molinet annus electionis non constat.
 Rex Armorum. N. Mimus Nepos Josephi Antonii Hervart.
 Cujus in minoribus adhuc annis constituti loco munus id obiit : Carolus de Malboan Burgundus.

Atque hunc ego Equitum Ordinem ex Supplemento magni Dictionarii Ludovici Moreri, ut in Praefatione ad Ledorem monueram, desumpsi, Ministerorum nominibus ex libro cui titulus : La Toison D'or in hunc locum transcriptis.

§. X.

*Carolus VI. Imperator, Et decimus Ordinis Aurei Velleris
Supremus.*

CAROLUM Leopoldo Magno Eleonora Magdalena Theresia peperit anno Christi 1685. Calendis Octobris, spem alteram Augustissimæ domus. Cui ipsa nascendi conditio coronam triplicem Hispanie, Hungarie & Bohemiae detulit, virtutes vero domesticæ fortunâ quavis superiores ad Supremum Imperatoriæ Majestatis fastigium Francofurti anno 1711. summo Principum Electorum consensu evexere. Ubi inter ipsa inaugurationis solemnia consistenti ad aras Cæsari elapsus è vagina, quo succinctus tum erat, Magni Caroli ensis haud vanum obtinendarum à CAROLO victiarum omen circumstantibus dedit. Et vero non multò post Veneti (dum vastata Peloponeso alias atque alias eorum terras hostis barbarus occupat, Corcyraeque & cæteris omnibus Reipublicæ ditionibus

Hic CAROLVS VI est,
Qui duos Carolos in uno complexus
Quintum refert et Primum.
Equibus tametsi Magnus alter, alter Maximus fuit.
Is tamen eorum neutro inferior.
Utriusque et virtutes refert et lauros.
Quas tanto certius Cæsar pretiosus Superis metit,
Quanto Pacis amantior bella, nisi lacepsitus, non gerit.
Majorum Suorum virtutes unus omnes
complectitur.
Pietate et Justitia Mitissimus Pater.
In Eucharisticum Nymen Religione Princeps Austrianus
Fortitudine et Constantia Cæsar
Semper invictus.

bus discrimen idem minatur) fiduciâ in humanitate, potentia, religionēque Cæsar is collocatâ ab eo opem adversus communem hostem implorant; neque defuit justis precibus Cæsar; verum, ut ne quid detrimenti res Christiana acciperet, mature prospiciens, magnos continuo haberi delectus militum imperat; ingentes armorum apparatus fieri, classemque in Danubio instrui præcipit; ac postremum Eugenio, imò Christo Duce (cujus Crucifixi simulacrum ituro in expeditionem Eugenio Cæsar dederat, eoque Duce pugnam capessere & vincere jusserrat) ad ipsa propè Petrovaradini mænia, pugnâ cum hostili ducentorum millium exercitu commissâ insignem victoriam, cæsis triginta hostium millibus, retulit. Inde præter complura minoris nominis oppida Temeswarinum, ditione ab hoste factâ, obtinuit. Mox Taurunum dum obsidet, munitissima immensi exercitus Turcici, qui ad obsidionem solvendam advenerat, castra per ruptis vallis expugnat, cæsique hostilis militiæ robore, cæterisque in fugam versis, refertis grandi opulentia castris potitur. Quam victoriam ipsa continuo Tauruni deditio secuta, eoque bello ingens barbaris terrarum tractus ademptus est. Nec minor ex Italico bello relata est gloria, Siciliâ omni in manus Cæsaris consignatâ. Atque ita geminum bellum Turcicum Siculumque quadriennio à CAROLO gloriouse confectum est, quod ut ne rursum in Christianæ præsertim rei excidium exardescere posset, validissima fortalitia adversus communem hostem in Hungariæ Serviæque regnis excitare aggressus est, ut tanto esset diuturnior pacis fructus, quantò longius à subditorum cervicibus barbarorum arma hujusmodi præsidiorum objectu submoventur. Inde ad pacis studia conversus Ostendanam mercatorum societatem instituit; vias usque ad itinerantium delicias reparari fecit; Magnificam illam Divo Carolo Borromæo Dicti templi molem excitavit; vastissimum ac Authore Cæsare dignissimum opus, Augustam nempe Bibliothecam, aut verius dixerim Musarum atque Palladis regiam, è fundamentis exstruxit; tranquillam inter præcipuos Europæ Principes animorum confessionem quà legationibus magnificis, quà mutuis fæderibus, quà nuptialibus vinculis, quà modis aliis stabilire adlaboravit; nihilque omnium, quod non solùm Sapientissimi Principis sed & solliciti Patris est, prætermisit. Ejus exquisita regnandi peritia belli pacisque artibus ad communem amicorum æquè ac hostium admirationem exulta, incredibile boni publici studium, rei Christianæ propugnandæ & propagandæ ardor mirificus, æquitatis justitiæque tuendæ cura singularis, incomparabilis in DEUM Superösque religio, quotidianis quà privatis quà publicis Divini cultûs exemplis contestata; mens augusta & ampla, atque in id unum, quod virtus suadet, intenta; cæteraque decora tanto Cæsare digna in omnium oculis versantur quotidie, atque ut versentur diu, communibus boni omnes votis suspiriisque precamur.

Præest Is amplissimo huic Aurei Velleris Ordini tertio ab excessu Caroli secundi Hispaniarum Regis anno, quo scilicet Leopoldus I. Imperator devoluta in se Regnum Hispanicorum Ditionumque iis adnexarum jura, annuente Josepho I. Romanorum Rege, in Eundem præsente Procerum Legatorumque coronâ in aula Viennensi transcripsit. Atque ubi primùm per bella licuit, ornandæ huic nobilissimæ Sodalitati intentus, non modò lectissimum illi heroum florem adlegit, sed & pristinum amictus Magnifici, festorum, comitiorum, ceremonia rumque usum revocavit, pristinamque instituto tam celebri dignitatem Majestatemque AUGUSTISSIMUS INSTAURATOR restituit. A quo in Augustum hoc Sodali tum adlecti hactenus sunt sequentes:

- Reinaldus Dux Mutinæ.
 Vincentius Gonzaga, Dux de Guastalla.
 Emmanuel Princeps Sabaudiae & Pedemontii.
 Philippus Ludovicus Comes de Sinzendorff.
 Wenceslaus Norbertus Comes de Khinsky.
 Carolus Maximilianus Comes de Thurri &
 Vallesaxina.
 Gundakarus Thomas Comes de Starhemberg.
 Carolus Josephus Comes de Paar.
 Rudolphus Sigismundus Comes de Sinzen-
 dorff.
 Michaël Joannes Comes ab Althan.
 Ferdinandus de Sylva Comes de Cifuentes
 Marchio d'Alconchel.
 Adamus Franciscus Princeps de Schwarzen-
 berg.
 Nicolaus Comes Palfy Palatinus Regni Hun-
 gariæ.
 Norbertus Comes de Kolovrath.
 Vincentius Comes ab Oropesa.
 Wirricus Laurentius Comes à Dhaun, Prin-
 ceps de Thiano.
 Josephus Leopoldus Princeps de Bissignano.
 Franciscus de Blanes Comes de Centellas.
 Joannes Baptista Comes de Colloredo.
 Paulus de Sangro Princeps de San Severo.
 Carolus Albertus Elector, & utriusque Bavariae
 ac Superioris Palatinatûs Dux.
FRIDERICUS AUGUSTUS REX POLONIAE, Dux
SAXONIAE ELECTOR.
 Fridericus Augustus Regius Poloniae & Elec-
 toralis Saxonie Princeps.
 Emmanuel Lusitaniæ Infans.
 Maximilianus Princeps Brunsvico - Lunebur-
 gicus.
 Leopoldus Hæreditarius Lotharingie Prin-
 ceps.
- Josephus Comes Palatinus Hæreditarius Sultz-
 bachii Princeps.
 Ferdinandus Maria utriusque Bavariae & Supe-
 rioris Palatinatûs Dux.
 Leopoldus Princeps Holsato-Schleswicensis.
 Alexander Princeps de Würtemberg.
 Josephus Folch Princeps de Cardona.
 Maximilianus Guidobaldus Comes de Mar-
 tiniz.
 Leopoldus Comes de Herberstein.
 Philippus Franciscus Princeps de Rubempre.
 Fabritius Comestabilis de Colonna.
 Leopoldus Comes de Schlik.
 Sigismundus Fridericus Comes Khevenhüller.
 Claudius Princeps de Lignè.
 Frobenius Ferdinandus Princeps de Fürstenberg.
 Joannes Josephus Comes de Würtby.
 Emmanuel de Sylva - Mendoza Comes de
 Galbes.
 Julius Marchio Visconti Borromeo Arese.
 Josephus Princeps de Liechtenstein.
 Franciscus Marinus Maria Carraciolus Prin-
 ceps d'Avellino.
 Joannes Antonius Comes de Zavallá.
 Alphonsus Princeps de Cardenas Comes del-
 la Cherra.
 Franciscus Stephanus Hæreditarius Lotharin-
 giae Princeps.
Cancellarius & Secretarius Joannes Theodorus
 L. B. de Imbsen Arcanorum S. C. M. Secre-
 tarius, & Secretioris Cancellariæ Aulicæ
 Consiliarius, atque Augustissimæ Imperatri-
 cis Regnantis Secretarius Intimus.
Thesaurarius Claudio Franciscus de Humyn,
 Vice-Comes de S. Alberto.
Rex armorum Joannes Baptista ab Isendik. Pri-
 vatus Cæfareus Cameræ Quæstor.

Errata sic corrigere.

Pap. 15. lin. 9. Proavo *lege* Abavo. pag. 16. lin. 28. Avo *lege* Proavo. Ibidem lin. 32. Avum *lege*
 Proavum, pag. 88. lin. 14. Unum supra vicenos *lege* duos supra vicenos: Addendum quippe ibidem lin. 24.
 post recentiores cæteros Poloniae Reges huic inclito Ordini adscriptos, FRIDERICUS AUGUSTUS an. 1722. cuius
 Serenissimi Regis in hunc Ordinem adlectio serius paulò, quam oportebat, innotuit.